

Książka: historia bez końca

Bibliografia:

- Źródło: Michael Ende, *Nie kończąca się historia*, tłum. Sławomir Błaut, Wrocław 2002.

Książka: historia bez końca

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

„Naprawdę wierzę, że dzieje się coś magicznego, kiedy czytam dobrą książkę” – powiedziała kiedyś [Joanne Kathleen Rowling](#), autorka znanej serii powieści o przygodach Harry’ego Pottera.

Polecenie 1

Wyjaśnij, jak rozumiesz powyższe stwierdzenie Joanne Kathleen Rowling? Co miała na myśli? Czym jest „magia”, która dzieje się, gdy dotykamy kartek fascynującej książki?

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 1

Porozmawiaj z kolegami w klasie o tym, czym jest książka.

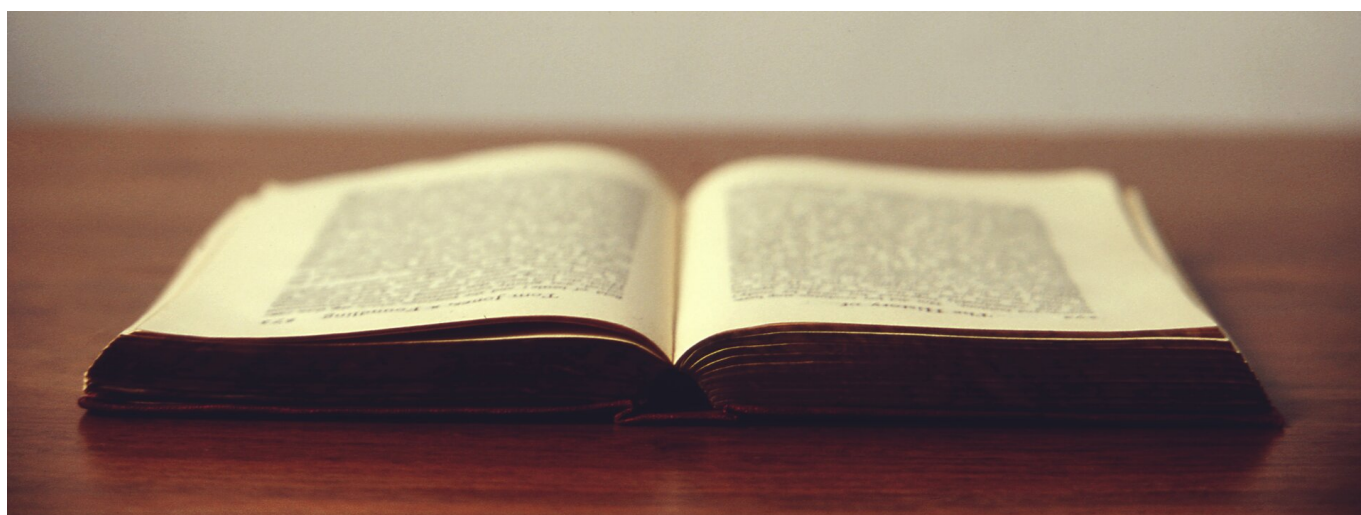
Podaj skojarzenia, jakie przychodzą ci na myśl w związku z tym słowem.

Ćwiczenie 2

Do czego można porównać książkę? Stwórz w zeszycie poetycki opis książki, jak w przykładzie.

Książka jest jak czarodziejskie drzwi, bo jej okładka jest jak brama do zaczarowanego świata. Kiedy się przez nią przejdzie, przeżyje się różne przygody, spotka niezwykle postacie, zobaczy niespotykane zjawiska.

Zanotujcie swoje porównania na tablicy. Przepiszcie do zeszytów. Wskażcie te, które podobają się wam najbardziej.

Książka: magia na każdej stronie

Źródło: a. nn., domena publiczna.

Ćwiczenie 3

Utwórz opisowe porównanie, wykorzystując podane poniżej słowa.

Książka zabiera nas w cudowną , której kierunek nadaje nasza . Ma własny „napęd”: wsiadasz, chwytasz kierownicę i już, i jedziesz ! Książka jest więc jak .

kareta

krainę

samochód

sen

sympatia

do tyłu

podróż

wyobrażenia

przed siebie

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 4

Jak sądzisz, czy warto czytać książki? Jakie z tego płyną korzyści? Wypisz wszystkie plusy czytania.

Polecenie 2

Sprawdź na zdjęciu, czy udało ci się wymienić wszystkie dobre strony spędzania czasu z lekturą. Jeśli jest coś, o czym nie wspomniałeś/ wspomniałaś, dopisz to w zeszyte.

1

Relaks i odpoczynek

Czytanie uspokaja. To ucieczka od stresującego myślenia o kłopotach. Wystarczy czytać 6 minut dziennie, by zrelaksować napięte mięśnie, spowolnić pracę serca, a potem wyciszyć się i spokojnie zasnąć.

2

Rozwój wyobraźni

Kiedy czytamy opisy różnych scenerii, przyrody, warunków pogody itp., scen, zachowań bohaterów, zawsze je sobie wyobrażamy. Malujemy więc w myślach obrazy, dzięki czemu coraz nam łatwiej „widzieć” pewne przedmioty czy sytuacje, zanim jeszcze powstaną.

3

Większa kreatywność

Książki dostarczają wielu pomysłów. Można wykorzystywać je na co dzień, można też, idąc śladem bohaterów danej powieści, wpaść samemu na wspaniałe rozwiązanie jakiegoś problemu. W świecie literatury nie ma ograniczeń – nasza wyobraźnia też nie musi im podlegać!

4

Bogate słownictwo

Czytając, wprowadzamy do swojego słownika nowe wyrazy. Każdy autor pisze nieco innym stylem; często używa charakterystycznych dla siebie wyrażen i słów, które bezwiednie zapamiętujemy. Dzięki temu wypowiadamy się (choć może nawet o tym nie wiemy) coraz ładniej!

5

Lepsza pamięć

Z pamięcią jest tak, jak z mięśniami: słabnie, jeśli jej nie ćwiczymy. Zmuszając mózg do wysiłku, jakim jest wyobrażenie sobie i analizowanie czytanych informacji, wspieramy budowanie nowych połączeń między neuronami, komórkami w mózgu, które odpowiadają za dobrą pamięć.

6

Poprawna ortografia

Mole książkowe nie miewają problemów z prawidłową pisownią: czytając, zapamiętują wzrokowo właściwy zapis trudnych wyrazów. Dzięki temu mają same piątki z każdego dyktanda!

7

Większa empatia

Śledząc zachowania i postawy bohaterów wobec przeciwności losu, często gorąco im kibicujemy. Wzruszamy się i cieszymy, gdy coś im się uda, lub złościmy i głęboko smucimy, kiedy czują się zawiedzeni. Przeżywamy prawdziwe emocje! Łatwiej nam przez to rozumieć postępowanie i uczucia innych w realnym świecie. Stajemy się empatyczni i wyrozumiali.

8

Wiedza ogólna

Osoby odcytane, czyli takie, które po prostu czytają dużo książek, potrafią rozmawiać na wiele tematów. Zdobywają przecież wiedzę z niezliczonych dziedzin: każda powieść niesie ze sobą informacje, które na długo zapadają w pamięć. Nic dziwnego, że potrafią często błysnąć hasłem „Tak, wiem, czytałam/ czytałem o tym”.

Ćwiczenie 5

Wypisz z rozsypanki co drugą sylabę. Odczytaj tytuł opowiadania i zapisz go w zeszycie. Pamiętaj o wielkiej literze i użyciu cudzysłowu.

NIE BO KOŃ MI CZĄ BER CA ŁA SIĘ GA HI PEK STO PA RIA

Michael Ende

1929 – 1995

Pisarz niemiecki, znany przede wszystkim z opowieści „Niekończąca się historia” oraz „Momo”. Był również aktorem, scenarzystą oraz dyrektorem teatru.

Ćwiczenie 6

Przeczytaj fragment książki [Michaela Endego](#) pt. „Niekończąca się historia”. Wskaż, o czym opowiada.

” Michael Ende

Niekończąca się historia

- Pewnie z ciebie niełichy kujon, co? Prymus z samymi piątkami, ulubieniec wszystkich nauczycieli, prawda?
- Nie – odrzekł Bastian, nadal nie podnosząc wzroku – w zeszłym roku zimowałem.
- O Boże! – zawołał pan Koreander. – Więc niewypał na całej linii! Bastian nic nie powiedział. Stał sobie po prostu, zwiesiwszy ręce, z płaszczem kapało.

– A co oni takiego krzyczą, kiedy cię wyśmiewają? – dopytywał się pan Koreander.

– Ach, co im ślina na język przyniesie.

– Na przykład?

– Gruba beka, tłuste sadło, na sedesie ciężko siadło, sedes trzeszczy, sadło wrzeszczy, potem łomot, potem plusk, no i nie ma sadła już.

– Niezbyt dowcipne – zauważył pan Koreander. – Co jeszcze?

Bastian z ociąganiem zaczął wyliczać:

– Fioł, cymbał, blagier, szachraj...

– Fioł? Dlaczego?

– Gadam czasami sam ze sobą.

– O czym na przykład?

– Wymyślam sobie historyjki, wynajduję słowa i nazwy, których jeszcze nie ma, i różne takie.

– I sam to sobie opowiadasz? Dlaczego?

– No bo nikogo innego to nie interesuje.

Pan Koreander milczał chwilę w zamyśleniu.

– Co na to mówią twoi rodzice?

Bastian nie od razu odpowiedział. Dopiero po jakimś czasie bąknął:

– Ojciec nic nie mówi. Zawsze tak jest. Jemu wszystko jedno.

– A matka?

– Ona... jej już nie ma.

– Rodzice się rozwiedli?

– Nie – powiedział Bastian – ona umarła.

W tym momencie zadzwonił telefon. Pan Koreander z pewnym

wysiłkiem dźwignął się z fotela i poczłapał do małego pokoiku [...].

Bastian stał jak odrętwiały i nie bardzo wiedział, co się z nim takiego

stało, że zdobył się na powiedzenie tego wszystkiego. Nie znosił

takiego wypytywania. Gorąco mu się zrobiło, gdy nagle pomyślał, że

grubo spóźni się do szkoły, tak, to jasne, musi się pośpieszyć, musi

biec – ale nie ruszał się z miejsca i nie mógł się zdecydować. Coś go tu trzymało, nie wiedział co. [...]

Bastian uprzytomnił sobie, że przez cały czas wpatruje się w książkę, którą przedtem miał w ręku pan Koreander i która teraz leżała na skórzanym fotelu. Nie mógł po prostu oderwać od niej oczu. Zdawało mu się, że tchnie ona jakąś magiczną siłą, która przyciąga go nieodparcie.

Zbliżył się do fotela, pomału wyciągnął rękę, dotknął książki – i w tej samej chwili coś w nim zabręczało, tak jakby zatrzasnęła się pułapka. Bastian miał niejasne wrażenie, że wraz z tym dotknięciem zaczęło się coś nieodwołalnego i odtąd potoczy się swoim biegiem.

Podniósł książkę i oglądał ją ze wszystkich stron. Była oprawna w jedwab koloru miedzi, który połyskiwał przy każdym poruszeniu. Pobieźnie przerzucając kartki zobaczył, że tekst był drukowany dwiema różnymi barwami. Nie miała chyba ilustracji, za to wspaniałe, wielkie inicjały. Gdy uważniej przyjrzał się okładce, dostrzegł na niej dwa węże – jeden był jasny, drugi ciemny – które połykały się nawzajem od ogona, tworząc w ten sposób owal. A w tym owalu znajdował się tytuł wypisany osobliwie splątanymi literami:

NIEKOŃCZĄCA SIĘ HISTORIA

Ludzkie namiętności stanowią nie lada zagadkę, a dzieci ulegają im w nie mniejszym stopniu niż dorośli. Ci, którymi zawładnęła namiętność, nie potrafią jej wytłumaczyć, a ci, którzy czegoś takiego nigdy nie zaznali, nie potrafią jej pojąć. Bywają ludzie, którzy ryzykują życiem, aby zdobyć górski szczyt. Nikt, nawet oni sami, nie umiałby naprawdę wyjaśnić, dlaczego to robią. Inni doprowadzają się do ruiny, aby pozyskać serce określonej osoby, która nie chce o nich słyszeć. [...] Nie brak takich, co sądzą, że mogą być szczęśliwi tylko tam, gdzie ich nie ma, i przez całe życie jeżdżą po świecie. A niekiedy ktoś nie zaznaje spokoju dopóty, dopóki nie obejmie władzy. Krótko mówiąc,

tyle jest różnych namiętności, ilu jest różnych ludzi.

Dla Bastiana Baltazara Buksa były nią książki.

Kto nigdy z płonącymi uszami i potarganym włosiem nie przesiadywał nad książką całych popołudni, czytając, czytając i czytając, zapominając o świecie, nie zauważając już, że chce mu się jeść albo że jest mu zimno –

Kto nigdy nie czytał ukradkiem pod kołdrą przy blasku latarki, bo ojciec lub matka, a może jeszcze ktoś inny, troskliwy, zgasił mu światło, uważając nie bez racji, że czas już spać, bo jutro rano tak wcześniej trzeba zerwać się z łóżka –

Kto nigdy, jawnie czy skrycie, nie wylewał gorzkich łez, bo wspaniała opowieść dobiegła końca i trzeba było się rozstać z postaciami, z którymi przeżyło się razem tyle przygód, które kochało się i podziwiało, śledząc ich losy to z lękiem, to z nadzieją, i bez których towarzystwa życie wydawało się puste i pozbawione sensu –

Kto czegoś takiego nie zna z własnego doświadczenia, cóż, ten prawdopodobnie nie zdoła pojąć, co teraz zrobił Bastian.

Wlepił wzrok w tytuł książki i na przemian robiło mu się gorąco i zimno. O tym, właśnie o tym, często już marzył i tego, odkąd opanowała go namiętność, pragnął: Historia, która nie kończyła się nigdy! Książka nad książkami! [...]

– Ciekaw jestem – powiedział do siebie – co właściwie dzieje się w książce, póki jest zamknięta. Naturalnie są w niej tylko litery wydrukowane na papierze, ale mimo to – coś jednak musi się dziać, bo kiedy ją otwieram, to nagle jest tam już cała historia. Są osoby, których jeszcze nie znam, są najróżniejsze przygody, wyczyny i walki – czasem zdarzają się burze morskie, a czasem przybywa się do obcych krajów i miast. Wszystko to w jakiś sposób tkwi w książce. Trzeba ją czytać, żeby to przeżywać, jasne. Ale w niej tkwi to już przedtem. Ciekaw jestem, jak?

I raptem ogarnął go nieomal uroczysty nastrój. Usiadł jak należy, sięgnął po książkę, otworzył na pierwszej stronie i zaczął czytać **NIEMOŻLIWĄ HISTORIĘ**

Źródło: Michael Ende, *Nie kończąca się historia*, tłum. Sławomir Błaut, Wrocław 2002.

Ćwiczenie 7

Odpowiedz na pytania:

- Jakim chłopcem był Bastian?
- Jakie przykrości spotykały go ze strony kolegów? Dlaczego? Czym były książki dla Bastiana?
- Jak uważasz, czy mogły być ucieczką przed docinkami kolegów? Dlaczego?

Ćwiczenie 8

Wypisz z tekstu opowiadania fragment mówiący o tym, co dzieje się w książce, kiedy się ją otwiera. Pamiętaj o zastosowaniu cudzysłowu.

Ćwiczenie 9

Na podstawie przeczytanego tekstu uzupełnij notatkę, wpisując wyrazy we właściwe miejsca.

Kiedy Bastian otwiera [], są tam: [], których jeszcze nie zna, najróżniejsze [], wyczyny i [], [] morskie, obce [] i miasta.

Bastian Baltazar Buks jest [] powieści Michaela Ende pt. „Niekończąca się historia”.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 10

Znajdź w cytowanym fragmencie powieści zdania opisujące zachowania ludzi, którymi zawładnęła namiętność. Napisz, czego dotyczą te namiętności.

Ćwiczenie 11

Wyjaśnij i napisz, jak rozumiesz zdanie: „Tyle jest różnych namiętności, ilu jest różnych ludzi”?

Namiętność:

1. stan uczuciowy występujący z wielką siłą,
2. silne, jednostronne zainteresowanie jakąś dziedziną.

Namiętności to gwałtowne uczucia.

Namiętność

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., *Namiętność*, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 12

Wskaż zdania, które definiują słowo „namiętność”.

- Namiętność to nagłe zdezorientowanie.
- Namiętność to stan uczuciowy występujący z wielką siłą.
- Namiętność to jednostronne zainteresowanie czymś, to pasja.
- Namiętność to stan znudzenia się jakąś czynnością.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 13

Korzystając ze słownika synonimów, podaj jak najwięcej wyrazów bliskoznacznych do słowa „namiętność”.

Ćwiczenie 14

Odpowiedz na pytania:

- Co było namiętnością Bastiana?
- Jakie namiętności mają znani ci ludzie, np. rodzina i przyjaciele?
- Co jest twoją namiętnością, pasją, co robisz z dużym zaangażowaniem?

Ćwiczenie 15

Zastanów się, kogo przedstawia zagadka. Zapisz rozwiązanie.

W każdej wolnej chwili
do czytelnicy zmyka
i w bibliotecznej ciszy
książki połyka.

Rozwiązanie:

Namiętna .

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Polecenie 3

Zredaguj w polu poniżej lub w zeszycie krótką recenzję swojej ulubionej książki.

Pomogą ci w tym podane wskazówki. Napisz:

- tytuł, autora i nazwę wydawnictwa (znajdziesz ją na okładce),
- o czym jest ta książka,
- co ci się w niej podobało,
- czego cię nauczyła,
- jakim językiem jest napisana,
- jak się ją czyta,
- kogo może zainteresować.

Polecenie 4

Zachęć koleżanki i kolegów do przeczytania twoich ulubionych książek. Wymieńcie się recenzjami.